

Loppuraportti

Helsingin Sanomain Säätiön toimittajastipendi

Panu Karhunen

Reuters Institute for the Study of Journalism

University of Oxford

2016-2017

Opiskelin yhden akateemisen vuoden eli kolme lukukautta Oxfordin yliopiston Reuters-instituutissa. Vuosi hurmaavassa Oxfordissa oli yksi elämäni parhaimmista ja opettavaisimmista.

Jokainen Reuters-instituutin koulutusohjelmaan osallistuva laatii tutkimuksen valitsemastaan (ja instituutin hyväksymästä) aiheesta. Selvitin tutkimuksessani, onko journalisteilla mahdollisuus päästä "lähemmäs" kohdetta ja tarinaa mobiilijournalismin keinoin kuin perinteisen TV-journalismin keinoin. Haastattelin 11:tä mobiilijournalistia Englannista, Irlannista, Saksasta, Italiasta, Australiasta, Qatarista ja Hollannista.

Lisäksi järjestin helmikuussa Helsingissä kenttäkokeen, jossa selvitin, kumpi saa enemmän niin sanottuja katugalluphaastatteluja: mobiilijournalisti, joka kuvaa kännykällä ja työskentelee yksin, vai kahden hengen TV-kuvausryhmä, joka käyttää perinteistä TV-kameraa. Kahden päivän aikana mobiilijournalisti ja TV-kuvausryhmä lähestyivät neljää sataa ohikulkijaa Kampin kauppakeskuksessa. Ero oli tilastollisesti merkittävä: TV-kuvausryhmälle haastattelun antoi 21 prosenttia ja mobiilijournalistille 33,5 prosenttia ohikulkijoista.

Tutkimukseni herätti ilahduttavasti huomiota. Se otettiin suurella mielenkiinnolla vastaan Facebookin Mojocom-yhteisössä. Kirjoitin tutkimuksestani European Journalism

Observatoryn ja BBC:n akatemian verkkosivuille. Tätä kirjoitettaessa tutkimuksesta on uutisoinut ainakin Journalism.co.uk. Lisäksi Nieman Lab on jakanut jälkimmäisen jutun uutiskirjeessään.

Voit katsoa videon tutkimuksen kenttäkokeesta painamalla yllä olevaa kuvaa.

Sain tutkimusohjaajakseni BBC:n akatemian mobiilijournalismikouluttajan Marc Settlen. Hänellä on valtavan hyvät verkostot. Sain nauttia niistä, kun Marc tutustutti minut alan huippuihin eri puolilta maailmaa. Solmimistani kontakteista on varmasti hyötyä myös jatkossa, kun palaan toimitustyöhön.

Viikot Oxfordissa täytyivät paitsi tutkimuksen tekemisestä myös luennoista. Reuters-instituutti järjesti viikoittain kolme pakollista luentoa.

Keskiviikkoaamuisin journalistikollegani kertoivat journalismista ja yhteiskunnasta omissa kotimaissaan. Esitelmät olivat erittäin mielenkiintoisia. Kuulimme muun muassa, miten toimittajan työ on Venäjällä muuttunut viime vuosina, millaisia vaikeuksia toimittaja kohtaa Gazassa ja miten Japanin media epäonnistui Fukushiman

ydinonnettomuuden uutisoinnissa. Saimme tietää, millaisia ansaintamalleja media on ottanut käyttöön Espanjassa ja miten Kuuban media toimii digitaalisuuden keskellä.

Esitelmöin kollegoilleni perussuomalaisista, mediasta ja populismista Suomessa. Aihe ei olisi voinut olla ajankohtaisempi: luentoa edeltävänä päivänä perussuomalaisten eduskuntaryhmä hajosi. Lisäsin uusia dioja Powerpointiin aamuyöhön asti.

Keskiviikkoiltapäivisin meille luennoi instituutin ulkopuolinen journalisti. Vieraita saapui muun muassa BBC:ltä, Guardianista, Economistista, Newsweekista, Quartzista, BuzzFeedista ja AJ+:sta. Kuulimme muun muassa Turkin sananvapaustilanteesta, Panama-papereista, kirjeenvaihtajan työstä Afganistanissa ja siitä, kuinka kissakuvilla ja listajutuilla suuruuteen noussut BuzzFeed tekee nyt kunnianhimoisesti tutkivaa journalismia. Oman työni kannalta mielenkiintoisimpia olivat luennot, joissa käsiteltiin digitaalista mediaa. Opin esimerkiksi, millaiset videot supersuosittelulla AJ+:lla keräävät eniten katsojia.

Perjantai-illan luennot käsittelivät yhteiskuntaa laajemmin. Aiheet olivat hyvin Britannia-keskeisiä. Puhumassa kävivät muun muassa BBC:n radioiden entinen johtaja Helen Boaden, New York Timesin toimitusjohtaja ja BBC:n entinen pääjohtaja Mark Thompson, entinen ministeri David Willetts ja politiikan tutkija, vaaliasiantuntija Jane Green.

Reuters-instituutin järjestämien luentojen lisäksi meillä oli mahdollisuus osallistua luennoille eri puolilla Oxfordin yliopistoa. Yritin valita erityisesti kiinnostavia ulkopolitiikkaa ja kansainvälisiä suhteita käsitteleviä luentoja. Syvensin tietojani etenkin Brexitistä, joka oli tietysti kuuma keskustelunaihe läpi vuoden. Lisäksi osallistuin muun muassa luennoille, jotka käsittelivät Yhdysvaltain presidentinvaaleja ja Venäjän nykypolitiikkaa.

Vuosi oli erittäin otollinen tutustua Britannian politiikkaan. Brexit-keskustelun lisäksi kierroksia politiikkaan antoi kesäkuun parlamenttivaalit, joista pääministeri Theresa May ilmoitti yllättäen keväällä. Oli mielenkiintoista seurata, miten brittimedia uutisoi vaalikamppailusta. Sen rinnalla suomalaisen median ei tarvitse ainakaan hävetä – näin vieraskoreasti ilmaistuna.

Syksyllä osallistuin kahdelle maksulliselle englannin kielen kurssille yliopiston kielikeskuksessa. Kommunikaatiotaitojen kurssilla harjoiteltiin puhumista, akateemisen kirjoittamisen intensiivikurssilla tutkimuksen kirjoittamista. Ensimmäisestä oli vähemmän hyötyä kuin jälkimmäisestä, sillä lähtötaso kommunikaatiokurssilla oli melko matala.

Reuters-instituutti järjesti vierailuita mediataloihin ja muihin kohteisiin. Kävimme vuoden aikana BBC:n, CNN:n, Financial Timesin, Reutersin, Al Jazeeraan ja Guardianin toimituksissa. Lisäksi vierailimme ryhmän kanssa William Shakespearen kotikaupungissa Stratford-upon-Avonissa, jossa katsoimme Julius Caesar -näytelmän.

Instituutin fellowship-ohjelmaan osallistui noin 20 toimittajaa eri puolilta maailmaa. Osa heistä vietti Oxfordissa yhden lukukauden, osa kaksi ja me onnekkaimmat kolme. Joukkoon mahtui valtava määrä osaamista, joten päätimme järjestää käytännön työpajoja, joissa halukkaat pääsivät opettamaan toisilleen erilaisia taitoja. Kävin harjoittelemassa muun muassa datajournalismia ja Snapchatin käyttöä. Järjestin syksyllä ja keväällä työpajat, joissa opetin kollegoille, kuinka kännykällä kuvataan ja editoidaan videoita.

Ryhmän aktiivisuudesta ja oma-aloitteisuudesta kertoo myös kevään Italian-matka. Tarjouduimme kertomaan tutkimuksistamme kansainvälisillä journalismifestivaaleilla Perugiassa. Niinpä matkustimme huhtikuussa Italiaan, missä jokainen nousi vuorollaan lavalle runsaaksi viideksi minuutiksi.

Toukokuussa vierailin mobiilijournalistien Mojocon-konferenssissa Galwayssa Irlannissa. Sain matkakuluihin Viestintäalan tutkimussäätiön matka-apurahan. Tapahtuma oli loistava tilaisuus tehdä tutkimushaastatteluita ja verkostoitua, sillä paikalle kokoontuivat lähes kaikki alan huippuosaajat.

Eniten opin fellowship-ohjelmaan osallistuneilta kollegoiltani, jotka muuttuivat nopeasti kollegoista ystäviksi. Ryhmässämme oli toimittajia Suomen lisäksi Hongkongista, Itävallasta, Intiasta, Kiinasta, Libanonista, Britanniaasta, Venäjältä, Etelä-Koreasta, Japanista, Keniasta, Puolasta, Espanjasta, Norjasta, Palestiinasta, Etelä-Afrikasta ja Kuubasta. Porukasta muodostui hyvin kiinteä – viihdyimme toistemme seurassa lähes päivittäin myös luentosalien ja kirjastojen ulkopuolella.

Vuosi Oxfordissa tarjosi ennen kaikkea mahdollisuuden katsoa omaa ammattia ja suomalaista mediaa uusin silmin. Kerrankin oli aikaa pysähtyä ja ottaa hieman etäisyyttä. Vuoden aikana syntyi paljon ajatuksia, joista on varmasti hyötyä, kun palaan takaisin toimitustyöhön. Haluan kiittää Helsingin Sanomain säätiötä tästä ainutlaatuisesta mahdollisuudesta.